

88. Which one of the following statements is **not correct** regarding matrix method of analysis ?
- (a) Flexibility matrix and its transpose are equal
 - (b) Stiffness matrix can only be derived for stable structures
 - (c) The elements of flexibility matrix of a structure are always dimensionally homogenous
 - (d) In stiffness matrix, diagonal elements will always be positive

89. Match the following :

Failure theory	Proposed by	Shape of graphical representation
A. Maximum shear stress theory	1. Mises & Henky	P. Ellipse
B. Maximum strain energy theory	2. Haigh	Q. Rectangle
C. Maximum shear strain energy theory	3. Tresca	R. Hexagon

Choose the correct option:

- (a) A3R, B2P, C1Q
 - (b) A3R, B2P, C1P
 - (c) A1P, B2Q, C3R
 - (d) A2Q, B1R, C3P
90. Which of the following statements is **incorrect** in reference to RCC design ?
- (a) The modification factor ratio decreases with increase in tensile reinforcement and grade of steel.
 - (b) Shrinkage of concrete increases bond stress.
 - (c) Side face reinforcement equal to 0.15% of web area is provided for depth of beam greater than 750 mm.
 - (d) Maximum strain in concrete is taken as 0.0035.
91. Which of the following pairs is **not** correctly matched ?
- (a) Lord Dalhousie – Doctrine of Lapse
 - (b) Lord Minto – India Councils Act, 1909
 - (c) Lord Wellesley – Subsidiary Alliance
 - (d) Lord Curzon – Vernacular Press Act, 1878
92. Non-Cooperation programme was adopted in the Congress Session of
- (a) Nagpur
 - (b) Calcutta
 - (c) Ahmedabad
 - (d) None of these

93. Consider the following statements :

1. The foundation stone of Harmandir Sahib in Amritsar was laid by Sai Hazrat Mia Mir.
2. Zafarnama was written by Shri Guru Gobind Singh Ji in Gurmukhi script.

Which of the above statements is/are correct ?

- (a) 1 only (b) 2 only
(c) Both 1 and 2 are correct (d) Neither 1 nor 2 is correct

94. What are the various channels via which the process of globalisation occurs from an economic perspective ?

1. Trade in goods and services
2. Movement of capital
3. Flow of finance

Select the correct answer from the codes given below.

- (a) 1 and 2 only (b) 2 and 3 only
(c) 1 and 3 only (d) 1, 2 and 3

95. Most Favoured Nation (MFN) clause is seen mainly in the context of which of the following topics ?

- (a) Terrorism in Middle East (b) International Trade
(c) Free Navigation across the globe (d) Reducing carbon emissions

96. Which one of the following statements is **not** correct with regard to the Comptroller and Auditor General of India (CAG) ?

- (a) The tenure of CAG is fixed for six years.
(b) The salary and emoluments of the CAG are charged on the Consolidated Fund of India.
(c) The CAG has been awarded a fully independent status.
(d) The CAG can only be removed on the recommendation of the President.

97. Asthenosphere is

- (a) Viscous, mechanically weak and ductile region of the upper mantle of the Earth
(b) Thick solid mantle of the Earth that is rich in iron, silicon, oxygen and magnesium
(c) Outermost thinnest zone of the earth
(d) Portion of the earth in which living organisms exist

98. Which of the following is a world famous beach for the 'Arribada' (arrival) of Olive Ridley Turtles in India and is often seen in news ?
- (a) Gahirmatha, Orissa (b) Marina Beach, Chennai
(c) Gulf of Kutch, Gujarat (d) Kovalam Beach, Kerala
99. Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC) organization is in news frequently. Which of the following countries is **not** a part of OPEC ?
- (a) Russia (b) United Arab Emirates
(c) Gabon (d) Nigeria
100. The 21st ASEAN-India Summit, was held very recently and marked a decade of India's Act East Policy. Where was this summit held ?
- (a) Vietnam
(b) Lao People's Democratic Republic (LPDR)
(c) India
(d) Indonesia
101. The average height of 5 people in a room is 160 cm. A sixth person with height 172 cm enters the room. The average height of the 6 people in the room is
- (a) 166 cm (b) 164.50 cm
(c) 163.33 cm (d) 162 cm
102. The difference of two numbers is 20% of the larger number, if the smaller number is 12, the larger one is
- (a) 15 (b) 20
(c) 25 (d) 30
103. In a certain code language "START" is written as "TVDVY", then "FINISH" would be written as :
- (a) GKQMXN (b) NYMQKG
(c) GHJUKH (d) GJOJTI
104. A machine takes 12 hours to complete a job. If it is operated for 6 hours and then turned off, how much time will another machine of half its efficiency take to complete the remaining job ?
- (a) 6 hours (b) 8 hours
(c) 12 hours (d) 18 hours

Consider three sets : Set A, Set B, and Set C. The following information is given :

Set A contains prime numbers from 1 to 10.

Set B contains even numbers from 1 to 10.

Set C contains multiples of 3 from 1 to 10.

Based on the above information, answer the following questions (Q 105 & Q 106) :

105. How many elements are there in Set A ?

- (a) 3 (b) 4 (c) 5 (d) 6

106. How many elements are there in the intersection of Set A, Set B, and Set C ?

- (a) 0 (b) 1 (c) 2 (d) 3

Directions (Q 107 to Q 108) : A goldsmith has five gold rings, each having a different weight.

Statement (1): Ring D weighs twice as much as ring E.

Statement (2): Ring E weighs four and one-half times as much as ring F.

Statement (3): Ring F weighs half as much as ring G.

Statement (4): Ring G weighs half as much as ring H.

Statement (5): Ring H weighs less than ring D but more than ring F.

Based on the above statements, answer the following questions :

107. Which of the following represents the descending order of weights of the rings ?

- (a) E, G, H, D and F (b) H, F, G, D and E
(c) F, D, G, E and H (d) D, E, H, G and F

108. Which of the numbered statements above is **not** necessary to determine the correct order of the rings according to their weights ?

- (a) Statement 4 (b) Statement 5
(c) Statement 2 (d) Statement 3

109. Ram sold two scooters at same price, one of them at 10% profit. He incurred total loss of 12% in overall transaction. What was the approximate profit/loss incurred on the other scooter ?

- (a) 13% loss (b) 27% loss
(c) 13% profit (d) 22% loss

110. Statements : All offices are buildings. Some houses are buildings.

Conclusions :

I. Some houses are offices.

II. All offices are houses.

- (a) Only conclusion (I) follows (b) Only conclusion (II) follows
(c) Either (I) or (II) follows (d) Neither (I) nor (II) follow

111. 'ਅੱਥਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਜੁੱਟ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

- (a) ਅੜਬ, ਅੰਝਾਣਾ, ਓਡਕ, ਕੱਬਾ (b) ਅੜਬ, ਕੱਬਾ, ਜਿੱਦੀ, ਚੰਚਲ
(c) ਕੱਬਾ, ਚੰਚਲ, ਸ਼ਿਸੂ, ਅਦਨਾ (d) ਕੱਬਾ, ਜਿੱਦੀ, ਓਡਕ, ਨਿਆਣਾ

112. 'ਕੁਟਿਲ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

- (a) ਕਪਟੀ (b) ਮੱਕਾਰ (c) ਸਰਲ (d) ਦੁੱਭਰ

113. 'ਅੱਖ ਅੱਡੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ, ਕੱਜਲ ਨੂੰ _____ ਲੈ ਗਈ' ਅਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

- (a) ਇੱਲ (b) ਚੇਰਨੀ (c) ਸ਼ੇਰਨੀ (d) ਭੂਤਨੀ

114. 'ਕਲੇਜਾ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ :

- (a) ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣਾ (b) ਕਲੇਜੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ
(c) ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਣਾ (d) ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਹੀ ਲੱਗਣਾ

115. ਠੀਕ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲਾ ਵਾਕ ਦੱਸੋ :

- (a) ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।
(b) ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।"
(c) ਉਸਨੇ, ਕਿਹਾ-ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।
(d) ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ 'ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।'

ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਦਾ ਪਰਮਾਣਿਕ ਗਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਮਨੁੱਖੀ ਕੀ ਹੈ ? ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਰਮ-ਮਨੋਰਥ ਕੀ ਹੈ ? ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ – ਤੱਤ-ਮੀਮਾਂਸਾ (metaphysics); ਗਿਆਨ-ਮੀਮਾਂਸਾ (epistemology) ਅਤੇ ਨੀਤੀ-ਮੀਮਾਂਸਾ (ethics)। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਨੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਤਾਰਕਿਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈਆਂ ਸਮੂਹ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ, ਬੌਧ, ਜੈਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੁੱਚਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਚਿੰਤਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਰਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (116-120) ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :

116. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(a) ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ	(b) ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੂਲ ਦਾ ਸੱਚ
(c) ਇੱਕ ਰੱਬ	(d) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬੋਲ

117. ਮੀਮਾਂਸਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ :

(a) ਸਿਧਾਂਤ	(b) ਪ੍ਰਭਾਵ	(c) ਪ੍ਰਸ਼ਨ	(d) ਉੱਤਰ

118. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?

- (a) ਸਿਰਫ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ
- (b) ਸਿਰਫ ਜੈਨ-ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨਾਲ
- (c) ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ
- (d) ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ

119. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(a) ਗਿਆਨ	(b) ਅਧਿਆਤਮ
(c) ਦੱਸ ਹੁਕਮ	(d) ਨੈਤਿਕਤਾ

120. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੇ 'ਦਰਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(a) ਨਿਹਾਰਨਾ	(b) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
(c) ਗਿਆਨ	(d) ਪਰਮ-ਸੱਚ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT FOR THE POSTS OF SUB DIVISIONAL
OFFICER (CIVIL/PUBLIC HEALTH) / SUB DIVISIONAL ENGINEER (CIVIL) IN
VARIOUS DEPARTMENTS OF GOVERNMENT OF PUNJAB.

ADVT. NO.-
20233

COMPETITIVE EXAM DATE: 10-11-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	C	49	D	73	A	97	A
2	A	26	D	50	A	74	D	98	A
3	C	27	B	51	B	75	C	99	A
4	D	28	A	52	*	76	B	100	B
5	B	29	B	53	A	77	A	101	D
6	A	30	B	54	B	78	A	102	A
7	A	31	B	55	C	79	D	103	A
8	B	32	A	56	B	80	B	104	C
9	D	33	B	57	*	81	C	105	B
10	B	34	B	58	A	82	C	106	A
11	D	35	D	59	D	83	C	107	D
12	C	36	B	60	C	84	D	108	B
13	A	37	C	61	C	85	B	109	B
14	A	38	B	62	B	86	B	110	D
15	A	39	B	63	B	87	A	111	B
16	C	40	C	64	C	88	C	112	C
17	C	41	D	65	A	89	B	113	A
18	D	42	A	66	C	90	C	114	C
19	B	43	D	67	B	91	D	115	B
20	C	44	D	68	C	92	A	116	B
21	B	45	B	69	A&B	93	A	117	A
22	A	46	C	70	*	94	D	118	D
23	D	47	B	71	B	95	B	119	C
24	B	48	B	72	B	96	D	120	A

DATE : 24-Dec-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)